

सेवा क्षेत्रको विस्तारमा सरोकारवालाको जोड

२०७४-०३-२७ मा प्रकाशित

काठमाडौं । 'विश्व व्यापार सङ्गठनको सेवा छूट : नेपालका लागि अवसर तथा चुनौतीको अन्वेषण' विषयक कार्यक्रममा नेपालको अर्थतन्त्रमा सेवा क्षेत्रले पुर्याएको योगदान र निर्यात प्रवर्द्धनमा रहेको भूमिकाबारे सरोकारवालाले छलफल गरेका छन् । वाणिज्य मन्त्रालय र साउथ एशिया वाच अन ट्रेड इकोनोमिक्स एण्ड इन्भायरोमेण्ट (सावती)ले काठमाडौंमा आइतवार आयोजना गरेको एक कार्यक्रममा उक्त विषयमाथि छलफल भएको हो । सेवा क्षेत्रलाई परिचालन गर्न आवश्यक विविध नियम, सेवा छूट र विकसित देशले दिने गरेको सुविधा एवम् फाइदा कसरी लिने भन्ने विषयमा कार्यक्रममा छलफल गरिएको हो ।

मुलुकको अर्थतन्त्रमा सेवा क्षेत्रको स्थिति र प्रवृत्तिबारे बोल्दै सावतीका अध्यक्ष पोषराज पाण्डेले विकसित राष्ट्रमा सेवा क्षेत्रले पुर्याएको योगदानबारे बताएका थिए । अमेरिका, चीन, भारत, युरोपियन युनियनलगायत देशमा नेपालको सेवा क्षेत्र निर्यातका लागि राम्रो बजार रहेको पाण्डेको भनाइ छ । ती देशले अल्पविकसित देशबाट सञ्चार, निर्माण, शिक्षा, वित्तीय एवम् पर्यटन र यात्राजस्ता सेवा क्षेत्रमा छूट प्रदान गरिरहेको उनले बताए ।

वाणिज्य मन्त्रालयका सचिव डइन्द्रप्रसाद उपाध्यायले सेवा क्षेत्रको निर्यात तथा विस्तारका लागि निजीक्षेत्रसँग परामर्शको आवश्यकता रहेको बताए । यसले सेवा क्षेत्रको दिशा तथा प्रकृतिलाई

विस्तृतमा औँल्याई दुई पक्षीय, क्षेत्रीय र बहुपक्षीय स्तरमा कार्यक्रम अघि बढाउन मद्दत पुर्याउने उनको भनाइ थियो । नेपाल कम्प्युटर एशोसिएशन महासङ्घका अध्यक्ष विनोद ढकालले नेपालको सूचना एवम् प्रविधि क्षेत्रमा विदेशी मुद्राको प्रयोग, विदेश भ्रमणका क्रममा भिसामा हुने समस्या, राष्ट्रको अस्पष्ट कानूनलगायत समस्याले नेपालको आईटीसी क्षेत्रलाई अगाडि बढ्न रोकेको बताए । यो क्षेत्रलाई अगाडि बढाउन छुट्टै मन्त्रालयअन्तर्गत काम गर्नु आवश्यक रहेको उनको भनाइ छ ।

इण्डोनेशियाको बालीमा सम्पन्न मन्त्रीस्तरीय सम्मेलनमा विश्व व्यापार सङ्गठनका सदस्यले कम विकसित देशमा सहभागी सदस्य राष्ट्रलाई उनीहरूले प्रदान गर्ने सेवा एवम् सेवा प्रदायकलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै छूट दिने निर्णय गरेको थियो । यो निर्णय लागू भएमा कम विकसित मुलुकले १५ वर्षसम्मका लागि विभिन्न सेवाका क्षेत्रमा छूट सुविधा प्राप्त गर्ने व्यवस्था छ ।

कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जीडीपी)मा योगदान बढाउँदै लगेको सेवा क्षेत्रले मुलुकको अर्थतन्त्रमा सकारात्मक असर पुऱ्याएको उनीहरूको ठम्याइ छ । यस कारण सरकारले सेवा क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नुपर्नेमा सरोकारवालाले जोड दिएका छन् ।